

84
M29

МАРҲАБО

Ўқини еб, ўрса кенар

84
U-29/16duonotoco shodine

МАРХАБО

ЎЎЎЎЎЎ ЁЎ ЎЎЎЎ КЕТАР...

Шеърар

1600

OLIV VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
TOSHKENT VILOYATI CHIRCHIQ
DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI
AXBOROT RESURS MARKAZI
1-FILIALI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
TOSHKENT VILOYATI CHIRCHIQ
DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI
AXBOROT RESURS MARKAZI

TOSHIKEHT

«LESSON PRESS»

2017

КНИГА ДОЛЖНА БЫТЬ
ВОЗВРАЩЕНА НЕ ПОЗЖЕ
УКАЗАННОГО СРЕДЬ СРОКА

КОЛИЧЕСТВО ПРЕДЛАЖЕНИЙ

ВУЛГА

УЎҚ: 821.512.133-1
КБК 84(5ʻ)6
М 29

М 29

Марҳабо, Каримова.
Ўғлинг еб ўрта кетар... (шърлар) / — Тошкент:
"LESSON PRESS", 2015. — 88 б.

УЎҚ: 821.512.133-1
КБК 84(5ʻ)6

Эслатма:

*Китобни кўчириб чоп этиш шърларни кўшиқ қилиш
муаллиф руҳсати билан амалга оширилади.*

ISBN 978-9943-4666-3-0

© Марҳабо КАРИМОВА, 2017
© LESSON PRESS нашриёт, 2017

..... Асал ойи

КАТТАЛАРГА НАСИҲАТ

Дирақлаган уйларинг чанг бўлсам, сиқилма,
Рўзгорингда бир нима кам бўлсам, сиқилма,
Ташвишлардан кунда бир жанг бўлсам, сиқилма,
Ўғлинг еб, ўрта кетар, қизинг еб, кирга.

Чайнаётган нонингни «боламга», деб ўласан,
Катта бўлгач, тап билан бир силтаса, сўласан,
Бино кўйма, сийлама, папалама, кўрасан,
Ўғлинг еб, ўрта кетар, қизинг еб, кирга.

Кариганда ғалвани кўтаролмас юрагинг,
Қани ота-оналар — суянчигинг, тиргалинг?
Ўтиб қолсанг, оғирсанг, кимга бўлар керагинг?
Ўғлинг еб, ўрта кетар, қизинг еб, кирга.

Ғамни олсанг кўнглига, тўлиб кетаверасан,
Офтоб урган майсадай, сўлиб кетаверасан,
Юрагингни чангаллаб, ўлиб кетаверасан,
Ўғлинг еб, ўрта кетар, қизинг еб, кирга.

Ўзин боққанинг қолиб, боласин ҳам боқасан,
Куч-қувватинг борида ҳаммасига ёқасан,
Ўзинг учун бир бора чиққанмисан боққа, сан?
Ўғлинг еб, ўрта кетар, қизинг еб, кирга.

Уйлантиру болангни, бўлак қилгин уйини,
Ўзи тортсин рўзгоринг ташвишини, ўйини,
Кўриб турсанг бўлгани, соғ-саломат бўйини,
Ўғлинг еб, ўрта кетар, қизинг еб, кирга.

Тавма қилсанг бир нонни, чимирилар қошлари,
Сенсиз пишиб ёйилар, ёгликқина ошлари,
Югуришар олдинта, огриб қолса бошлари,
Ўғлинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Эрининг топганини, ўйнаб еркан бир аёл,
Ўғлининг топганини, ўйлаб еркан бир аёл,
Бекорга айтимасан, халқ ичида бу мақол,
Ўғлинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Майли, тушган уйда яшнаб юрсин келинлар,
Мақтаб, алжаб, дуо қил, яйраб юрсин келинлар,
Қайнонамас, онам деб, сайраб юрсин келинлар,
Ўғлинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Ялаб-юлқитган уйинг, келинларга қолодир,
Сендан кейин ким билар, не кўйларга солодир,
Уйим, болам, чақам деб, олаверма хавотир,
Ўғлинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Меҳнат қилдинг тинмадинг, етганича имконинг,
Ўзинг учун ҳам яша, ғаниматдур ҳар онинг,
Толларга чиқ, ҳаво ют, жон-жон ўзингни жонинг,
Ўғлинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Ўғилларда кўш улов, сен юрасан пиёда,
Ўзларидан ошмайди, моли бўлса зиёда,
Болам, болам, болам деб, нима кўрдинг дунёда?
Ўғлинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Ўлсанг болаларинг ҳам қабргача боради,
Айтчи, унда сен билан қайси бири қолади,
Киёматда қай бири гуноҳингни олади?
Ўғлинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Кўнглинг кимни хушласа, ўша билан суҳбат қил,
Тиконларга қарама, тулга қараб роҳат қил,
Асабингни қийнама, юрагингга шафқат қил,
Ўғлинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Жуфтнинг учун ясаниб, эй аёл, ҳеч толмагин,
Қарилкни бўйнингта асло-асло олмагин,
Ўнта боланг бўлса ҳам, эргинангдан қолмагин
Ўғлинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Кунлар кетар инжиқ чол биров келмас ёнингта,
Шу илмилқ кампиринг оро қирад жонингта,
Шукр қил бирга ўтган ҳар соат, ҳар онингта,
Ўғлинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Тўрт пул топсанг ярминни кексаликка олиб кўй,
Йигиб, эски нимчангнинг чўнтагига солиб кўй,
Ўн бола бир отани боқолмайди, билиб кўй,
Ўғлинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Кўлинг ишда ва лекин Раббанода бўлсин дил,
Ғийбат, ҳасрат гапни кўй, субҳонлолҳ айтсин тил,
Бу дунёнинг нонин еб, у дунёнинг фикрин қил,
Ўғлинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Йигиттириб умрнинг қолганини — борини,
Марҳабохон, қилгайсан охирагнинг корини,
Кулогингта кўйиб ол бу насиҳат — дорини,
Ўғлинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

ҲАЛИ АЁЛ БЎЛМАБСИЗ, ПОПШО

Уйини бежаб, тузатсангиз ҳам,
Эрни кутиб, кузатсангиз ҳам,
Ўнта қизни узатсангиз ҳам,
Ҳали аёл бўлмабсиз, попшо.

Уйингизга келин келган йўқ,
Юрагингиз ҳали қувноқ, шўҳ,
Кафтингизда тутмагансиз чўғ,
Ҳали аёл бўлмабсиз, попшо.

Ташвиш сиздан бир қалам нари,
Меҳнатларнинг келмади гали,
Зўр синовлар олинда ҳали,
Ҳали аёл бўлмабсиз, пошшо.

Кўзларингиз ҳали сурмалик,
Кўйлагингиз ёқа, тутмалик,
Уйингизда ғалва йўқ, тинчлик,
Ҳали аёл бўлмабсиз, пошшо.

Кўнгли куши сайраб турибди,
Орзулардан яйраб турибди,
Ёв у кўнни пойлаб турибди,
Ҳали аёл бўлмабсиз, пошшо.

Бир бетона куш келиб унда.
Асабингиз «титали» кунда,
Билмасликка оласиз шунда,
Ҳали аёл бўлмабсиз, пошшо.

Қандай тулсиз, исингиз чиқар,
Чин киёфа, тусингиз чиқар,
Ё тилло, ё мисингиз чиқар,
Ҳали аёл бўлмабсиз, пошшо.

— Марҳабохон, шеър ёзмай кетинг,
Нима қилай бўлмаса, айтинг?
— Тинч кунларнинг қадрига етинг,
Ҳали аёл бўлмабсиз, пошшо.

БИРОВНИНГ БОЛАСИ УЙИМДА

Тўй қилиб, келинчак туширдим,
Ўзимга ўзим иш оширдим,
Ман энди... ман энди тушундим,
Бировнинг боласи уйимда.

Бакирмант, даласи, секин-ей,
Овозингиз бирам текин-ей,
Уйимнинг қайтига бекин-ей
Бировнинг боласи уйимда.

Ҳаммага қиламан илтифот,
Тилимга бўламан эҳтиёт,
Кўчага чиқмасин «аҳборот»,
Бировнинг боласи уйимда.

Келинлик бир келар, яйрасин,
Одлоҳим илтифот айласин,
Козоним гўшт билан қайнасин,
Бировнинг боласи уйимда.

Сипороқ кийингин, вой, қизим,
Ибрат бўл келинга, ҳой, қизим,
Онанинг тушунгин, ой қизим,
Бировнинг боласи уйимда.

Ёрдам қил, сиқиб бер ўсмасин,
Бахтингни йўлини тўсмасин,
Совчига ёмонлаб қўймасин,
Бировнинг боласи уйимда.

Чимирилмасин деб қолшари,
Авайлаб шу келин пошшани,
«Сиз-сиз»лаб ҳайдайман пашшани
Бировнинг боласи уйимда.

Койишар: «Эркалаб, куласан,
Келинга «майли» деб турасан...»
Бошингга тушганда биласан,
Бировнинг боласи уйимда.

Нонини куйдирса, майлига,
Илшини синдирса, майлига,
«Адвокат»ман ўша Лайлига,
Бировнинг боласи уйимда.

Болам дер, тапирсам: «Уф, бўпти»,
Билмадим, балки «куф-суф» бўпти,
Ўғлим ҳам кўшилиб, жуфт бўпти,
Бировнинг боласи уйимда.

Майли, мен — кайнона, кайнамай,
Келин ҳам тек юрсин, айнамай,
Бу ҳам бир кўртлиқ, айланай,
Бировнинг боласи уйимда.

Меҳр-ла кўнглилар бойланар,
Қаҳр-ла юраклар лойланар,
Бир кун ўз боламга айланар,
Бировнинг боласи уйимда.

Мархабо дер: ичим кон, дўстлар,
Учрашиб турайлиқ, жон дўстлар,
Ҳасратдан юратим қон, дўстлар,
Бировнинг боласи уйимда.

ЎГИЛ БОЛАНГ — БИРОВНИНГ ХАСМИ

Ўғлимни қиз — бари ўз боланг,
Қизлар — меҳмон, дейишар расми,
Ўзингники асли — қиз боланг,
Ўғил боланг — бировнинг хасми.

Ўстирасан бўлиб парвона,
Эта чиқар битта жонона,
Бу савдота бўлма хайрона,
Ўғил боланг — бировнинг хасми.

Унутса ҳам ўз онасини,
Туғилган ҳовли — хонасини,
Унутмайди қайнонасини,
Ўғил боланг — бировнинг хасми.

Қизинг жонин илиниб турар,
Юраклари тилиниб турар,
Меҳри кўздан билиниб турар,
Ўғил боланг — бировнинг хасми.

Соғинганда йиғламай куттин,
Ичкмасдан ўзингни туттин,
Кўз ёшингни «Култ» этиб юттин,
Ўғил боланг — бировнинг хасми.

Уй-рўзғори бўйнида хуржун,
Боламга дер, Худо берган кун,
Дуо қилу, чиқармагин ун,
Ўғил боланг — бировнинг хасми.

Юрагининг устуни — ёри,
Совуқ қотса пўстини — ёри,
Боласига тошгани, бори,
Ўғил боланг — бировнинг хасми.

Уришсалар қози бўласан,
Ўртада тарози бўласан,
Ўлимингга рози бўласан,
Ўғил боланг — бировнинг хасми.

Иши тушса ёнингга чопар,
Ҳиндистонда бўлсанг ҳам топар,
Бошқа пайт кутма эй, модар,
Ўғил боланг — бировнинг хасми.

Хафа бўлсанг койиб, тонасан,
Кечирасан, чунки онасан,
Тушун, мунча куйиб-ёнасан,
Ўғил боланг — бировнинг хасми.

Жанжал қилма, онамисан, бас!
Келин сенинг кундошинг эмас,
Ўғлинг энди сирдошинг эмас,
Ўғил боланг — бировнинг хасми.

Совчиликка боришдан олдин,
Сандикка сеп солишдан олдин,
Бир мантикка кўникиб олтин,
Ўғил боланг — бировнинг хасми.

Келса-ю келмаса, дуо қил,
Билса-ю билмаса, дуо қил,
Берса-ю бермаса, дуо қил,
Ўғил боланг — бировнинг хасми.

Меҳнатларинг — Худо йўлига,
Заҳматларинг — Худо йўлига,
Қаратиб кўмасин кўлига,
Ўғил боланг — бировнинг хасми.

Келинга тапирсанг мулойим,
Ўғлинг сендан рози ҳар доим,
Бу ҳаётлир, Марҳабо ойим,
Ўғил боланг — бировнинг хасми.

ҚИЗИМ, ҚАЙНОНАНГ — ТИЛЛО

Қизгинамни узатдим,
Ўз уйига кузатдим,
Кетарда бир сўз айтдим:
Қизим, қайнонанг — тилло.

Аразлаб келар қизим,
Жовдираб турар кўзим,
Безиллаб туриб ўзим,
Дедим: қайнонанг — тилло.

Дер: «Қайнонам тили ўқ,
Койиб, нолиб, урар дўқ,
Кўнгил билан иши йўқ...»
Дедим: Қайнонанг — тилло.

— Кечирмас, бурни осмон,
Эрим яхши, у — ёмон
— Бекор айтибсан, нодон, —
Дедим: Қайнонанг — тилло.

Икки кўлдан чиқар қарс,
Мулойим бўл, келгин паст,
«Хўп бўлади», десанг бас,
Қизим, қайнонанг — тилло.

Аرز қилиб келгандям,
Ҳар нима дегандям,
Қизим ҳақ бўлгандям,
Дедим: Қайнонанг — тилло.

Кутиб олиб ўзини,
Бошламасдан сўзини,
Бекитаман оғзини:
Қизим, қайнонанг — тилло.

Қайтиб келса, «бор», дедим,
«Сента уйим тор», дедим,
«Пешона бозор», дедим,
Дедим: Қайнонанг — тилло»

Қизгинамни авраيمان,
Телефондям сайрайман,
Уйқумдям жаврайман:
Қизим, қайнонанг — тилло.

Чархни бузган — парраси,
Қизни бузган — онаси,
Бузмай ўлсин онаси!
Қизим, қайнонанг — тилло.

Уйини-уй бўлсин деб,
Айрилмоқни кўрмай эп,
Битта билан ўлсин, деб,
Дедим: Қайнонанг — тилло.

Қиз узатиб тўйлабман,
Кутилдим, деб ўйлабман,
Бекорларни сўйлабман,
Қизим, қайнонанг — тилло.

Қизингмилур ўзингдур —
Бари юрак кўрингдур,
Тинчимаса шўрингдур,
Қизим, қайнонанг — тилло.

Марҳабохон йиғлаб дер:
Юратим қони — бу шеър,
«Тиллохон»га инсоф бер,
Қизим, қайнонанг — тилло.

Туғамайди ғавғоси,
Адо қилди савдоси,
Қиз туққаннинг жазоси —
«Қизим, қайнонанг — тилло».

ҚИЗИМ АРАЗЛАБ КЕЛДИ

Аёл эдим бир жаҳон,
Ўзал, қувноқ, соғ-омон,
Рангим бўлди завфарон,
Қизим аразлаб келди.

Эри айниб турганмиш,
Ким биландир юрганмиш,
Бир шاپалоқ урганмиш,
Қизим аразлаб келди.

Дедим: Айб ўзингда,
Кўпол-кўпол сўзингда,
Пардози йўқ юзингда,
Қизим аразлаб келди.

Дердим: кулиб кутиб ол,
Тертамасдан сўра ҳол,
Силаб-сийпаб йўлта сол,
Қизим аразлаб келди.

Ўсма қўймай юрматин,
Ковоқ солиб турматин,
Эски қўйлак кийматин,
Қизим аразлаб келди.

Жоним болам, битта бил,
Эринг — пошшо, эринг — пир,
Овқатини ширин қил,
Қизим аразлаб келди.

Болалари қайсар, шўх,
Қарамасанг босар чўё,
Тумтаяди қилсанг дўқ,
Қизим аразлаб келди.

Деймайман «тўхта, ҳой»,
Пардаларим шалтоқ, лой,
Ковушларим пойма-пой,
Қизим аразлаб келди.

Акалари авайлаб,
Боласин турар мактаб,
Тетиб кетар битта тап,
Қизим аразлаб келди.

Келинларим зириллар,
Киприклари пириллар,
Не тилайди кўнгишлар?
Қизим аразлаб келди.

Ўн беш кун бўлган кўни,
Соғинар ўз уйини,
Пойлар эрин йўлини,
Қизим аразлаб келди.

Инжиқипти ортали,
Йиғлайли, «Ух» тортали,
Болаларин туртали,
Қизим аразлаб келди.

Уй галвага тўлади,
Дўсту-душман билали,
Қочиб кеттим келали,
Қизим аразлаб келди.

Камавр кулгу хандаси,
Қайнар эрим зардаси,
— Сабр қилинг, дадаси,
Қизим аразлаб келди.

Дардим тўлиб тошолур,
Юрак ўйнаб шошолур,
Кон босимим ошолур
Қизим аразлаб келди.

Марҳабохон, дил ярим,
Тўкилли болу парим,
Хабар олинг дўстларим,
Қизим аразлаб келди.

КҮЁВИМГА ИЛТИЖО (Қизим аразлаб келганда)

Күёв болам — ўз болам,
Менинг қора кўз болам,
Тилимда бир сўз, болам,
Қизим — ёмон, сиз — яхши.

Эрка болам, арслоним,
Ойим турган осмоним,
Кўлингиздапир жоним,
Қизим — ёмон, сиз — яхши.

Йипит борми сиздай мард,
Юраги тоза, бегард,
Икки дунё кўрманг дард
Қизим — ёмон, сиз — яхши.

Биз — темир, сиз — тиллосиз,
Биз — оми, сиз — мулосиз,
Биз — нодон, сиз — доносиз,
Қизим — ёмон, сиз — яхши.

Қизимнинг ўзи ахмак,
Юрарди сизни мактаб,
Бир кетти-да аразлаб,
Қизим — ёмон, сиз — яхши.

Тириклик деб юрсангиз,
Уй-жойим деб турсангиз,
Нима қипти урсангиз,
Қизим — ёмон, сиз — яхши.

Рўзгор хуржун бўлади,
Тоҳ камиб, тоҳ тўлади,
Хотин деган кўнади.
Қизим — ёмон, сиз — яхши.

Болам, сизда ихтиёр,
Бўлмайлик озор-безор,
Ўртада болалар бор,
Қизим — ёмон, сиз — яхши.

Кўп яшанг юзга етинг,
Қиз тушгүрни авф этинг,
Аллаб-суллаб обкетинг,
Қизим — ёмон, сиз — яхши.

Ишламай ётсангиз ҳам,
Маст бўлиб қотсангиз ҳам,
Чойнакни отсангиз ҳам,
Қизим — ёмон, сиз — яхши.

Бўлсангиз ҳам майдагап,
Юрсангиз ҳам ўнгу чап,
Мен ҳаминча сиз тарап,
Қизим — ёмон, сиз — яхши.

Соғилтида — сизники,
Ўғлиники, қизники,
Касал бўлса — бизники,
Қизим — ёмон, сиз — яхши.

Таксиримсиз, хўжамсиз,
Қимматбаҳо ўлжамсиз,
Ўзим очган жўжамсиз,
Қизим — ёмон, сиз — яхши.

Марҳабохон, уққаним —
Гўнпта гунча суққаним,
Гуноҳим — қиз туққаним,
Қизим — ёмон, сиз — яхши.

МУРОСАСИЗ КЕЛИНЛАРДАН ДОД!

Онам ўлса «дод!» демаганман,
Эрим урса «дод!» демаганман,
Бир савдодан куйди жону тан,
Мурасасиз келинлардан дод!

Нима экан билмадим сири,
Отадаи бирита-бири,
Хеч бўлмаса дўст эмас тили,
Мурасасиз келинлардан дод!

Чимирилиб тургани қайси,
Ковоқ солиб юргани қайси,
Боласини ургани қайси,
Мурасасиз келинлардан дод!

1600

Бир-бирини силталаган чок,
Юрагимга санчилар пичок,
Ўғилларим бўлишди тарқок,
Мурасасиз келинлардан дод!

Кўнглим тинмас бир ерга чиқиб,
Бири бирин олса-я чўқиб,
Яшапман безиллаб, кўрқиб,
Мурасасиз келинлардан дод!

Қанотимни қайирворишди,
Житарларни айирворишди,
Обурайимни лойга қоришди,
Мурасасиз келинлардан дод!

Талашасан нимани, нодон?!
Пойингга ер, бошингга осмон,
Бу дунёга ҳаммамиз меҳмон,
Мурасасиз келинлардан дод!

Ўтмиш бўлса нима дер эди?
Тўрт хотинга битта эр эди,
Ўшаларам «шукр» дер эди,
Мурасасиз келинлардан дод!

Асти одам бўлишармикин?
Чирой очиб кўришармикин?
Ахил бўлса ўлишармикин?!
Мурасасиз келинлардан дод!

Бошқа уйим бўлганда, ё Раб,
Шулар билан юрмасдим яшаб,
Кетар эдим шу уйини ташлаб,
Мурасасиз келинлардан дод!

Ерга қамиш, бўйрами тушаб
Аталами, умочми ошаб,
Чошим билан қорардим яшаб,
Мурасасиз келинлардан дод!